

LOJİSTİK MESLEK STANDARTLARI İHRACATÇI İLE BİRLİKTE BELİRLENİYOR

**EĞİTİM-İSTİHDAM-İŞGÜCÜ
PİYASASI ARASINDAKİ
BAĞLANTININ KURUL-
MASINDA KÖPRÜ GÖREVİ
GÖREN MESLEKİ
YETERLİLİK KURUMU,
DEĞİŞİK SEKTÖR
KURULUŞLARI İLE İŞBİRLİĞİ
YAPMAYA DEVAM EDİYOR.
MYK İLE İŞBİRLİĞİ
PROKOLU İMZALAYAN TİM,
LOJİSTİK SEKTÖRÜNDEKİ
MESLEK STANDARTLARINI
BELİRLEMEK İÇİN
HAREKETE GEÇTİ.**

Türkiye'nin önemli sorunlarından biri olan mesleki eğitimde son dönemde önemli gelişmeler yaşanırken, çalışma hayatını Avrupa Birliği'ne uydurmak için yeni düzenlemelere gidiliyor. Her ürünün rekabet gücünün tartışıldığı bir dönemde, iş dünyasında yetiştirilen işgücünün niteliği tartışma konusu olurken, "Mesleki Yeterlilik Kurumu Kanunu" ile Türkiye'de artık yaşam boyu eğitim çerçevesinde meslekler öğreniliyor. Bilgi ekonomisinin yaşandığı günümüzde, bir ülkenin kalkınma potansiyelini sahip olduğu insan kaynağının niteliği tayin ediyor. Nitelikli eleman ihtiyacının karşı-

lanabilmesi için, son yıllarda sistemli çalışmalar hayata geçiriliyor. Bu çalışmalar istihdam ile eğitim arasında bir bağ kurarak, bir taraftan iş piyasasının talep ettiği nitelik ve nicelikte işgücünü sağlamayı, diğer taraftan istihdamı artırmayı hedefliyor. Bu amaçtan hareketle yola çıkan Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK) "Mesleki Yeterlilik Sistemi" aracılığıyla iş piyasasının ihtiyaçları ile uyumlu meslek standartlarının hazırlanmasına ve yine iş piyasasının ihtiyaçları ile uyumlu meslek elemanı yetiştirilmesine imkan tanıyor. Mesleki yeterliliğin ulusal anlamda oluşturulması için çalışmaları-

na devam eden İTKİB ise hazır giyim ve deri sektörlerine yönelik olarak sektör standartlarının hazırlanmasında yol gösterici oluyor. MYK ile 23 Ocak 2009 tarihinde protokol anlaşması imzalayan İTKİB tekstil, hazır giyim ve deri sektörlerine yönelik meslek standartlarını hazırlanmasına öncülük ediyor. Bu amaçla İTKİB meslek standartlarının belirlenmesi için çalışmalarını ara vermeden sürdürüyor. Bugüne kadar yürüttüğü çalışmalarda sektörü yakından inceleyen İTKİB, hangi mesleklerin öncelikli olacağını belirledikten sonra bu mesleklerin standartlarının oluşturulması için çalışmalar yapıyor.

Lojistik sektöründe meslek standartları

Türkiye’de sanayinin en önemli sorunlarından biri nitelikli eleman sıkıntısı. Bu sıkıntının giderilmesi için kurulan Mesleki Yeterlilik Kurumu, Türkiye’de çalışma hayatını Avrupa Birliği standartlarına taşımayı amaçlıyor. İş dünyasına nitelikli eleman belgelendirerek kazandırmak amacıyla hayata geçirilen Mesleki Yeterlilik Sistemi kapsamında çalışmalar devam ederken sektör kuruluşları ihtiyaçları doğrultusunda MYK ile işbirliği anlaşmaları yapmaya devam ediyor. Değişik kurumlarla işbirliği protokolü imzalayan MYK, Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) ile de 4 Ocak 2010 tarihinde masaya oturdu. Böylece MYK ile TİM arasında imzalanan ve “Dış Ticaret ve Lojistik Operasyon” sektörlerini kapsayan “Meslek Standardı Hazırlama İşbirliği Protokolü” ile dış ticaret ve lojistik sektöründe meslek standardı hazırlama süreci başlamış oldu. Söz konusu protokol çerçeve-

sinde MYK tarafından görevlendirilen TİM ve TİM adına çalışmayı yürüten İTKİB, Ulusal Meslek Standartları’nın lojistik sektöründeki yol haritasını belirlemek için 2 Temmuz’da düzenlediği ortak akıl arama toplantısı ilgili MYK temsilcileri ile sektör yetkililerini bir araya getirdi. Lojistik sektörü açısından paydaşların bir araya geldiği “Lojistik Sektörü Mesleki Yeterlilik Ortak Akıl Arama Toplantısı”nda lojistik sektörünün meslek ağacının oluşturulmasına yardımcı olacak bilgiler paylaşıldı. Söz konusu toplantının en olumlu yanı ise gerek sektör katılımcıları, gerek akademisyenler, gerekse de lojistik dernek temsilcilerinden yoğun ilgi görmesiydi. Lojistik ile ilgili tarafların bir araya gelmesi sayesinde sektördeki meslek ağacı çıkarılmaya çalışıldı. Moderatörlüğünü Conmar Lojistik Yönetim Kurulu Başkanı Hakan Çınar’ın yaptığı toplantıya, MYK Daire Başkanı Firuzan Silahşör, TİM’i temsilen İTKİB Eğitim Şube Müdürü Erbil Cihangir

ve TİM Ankara Temsilcisi Erkan Kaplan ve UTİKAD, RODER, LODER, UND, TÜRKLİM, İstanbul Kültür Üniversitesi, Beykoz Lojistik MYO’nun yanı sıra MYK, İTKİB ve lojistik sektöründeki çok sayıda firma temsilcisi katıldı. Lojistik sektörüne yönelik meslek standardı hazırlanmasına ilişkin düzenlenen toplantıda, kurum yetkilileri tarafından lojistik sektöründeki meslekler ile ilgili bilgi paylaşımında bulunularak en alt seviyeden en üst seviyeye kadar meslekler incelendi.

Nitelikli işgücüne MYK desteği

MYK Meslek Standartları Dairesi Başkanı Firuzan Silahşör’ün de konuşmacı olarak yer aldığı ortak akıl arama toplantısında MYK, Ulusal Mesleki Yeterlilik Sistemi, Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi, Ulusal Meslek Standartları ile ilgili detaylı bilgiler katılımcılarla paylaşıldı. Yaptığı sunumda Ulusal Mesleki Yeterlilik Sistemi’nin eğitim ile istihdam arasında doğru ilişkiyi ku-

Sanayinin en büyük sıkıntılarından biri olan nitelikli iş gücünün belgelendirilmesi sorununa Mesleki Yeterlilik Sistemi kapsamında kalıcı çözümler üretiliyor. Tekstil, hazır giyim ve deri sektörleri için meslek standartlarının belirlenmesine öncülük eden İTKİB’ten sonra şimdi de TİM Ulusal Meslek Standartları’nın lojistik sektöründeki yol haritasını belirlemeye hazırlanıyor.

ran bir yapı olduğunu belirten Silahşör, bu sistemin uluslararası kıyaslanabilirlik ve denklik altyapısı oluşturan bir özelliğe sahip

MYK tarafından görevlendirilen TİM ve TİM adına çalışmayı yürüten İTKİB, lojistik mesleğinin detaylı olarak incelenmesi ve meslek birimlerinin oluşturulması amacı lojistik sektöründeki firmalar ve MYK temsilcileri ile bir araya geldi

olduğunu belirtti. Silahşör, “Nitelikli işgücüne erişimini kolaylaştıran Mesleki Yeterlilik Sistemi, mesleki yeterliliklerin değerlendirilmesinde geçerlilik, güvenilirlik ve şeffaflığı da sağlıyor. İlerleme yollarını daha açık hale getiren ve kariyer hareketliliğini destekleyen sistem; istihdamı, verimliliği ve ulusal rekabet gücünü artıran bağımsız, şeffaf ve kalite gü-

vencesi sağlanmış bir yapı olma özelliğini taşıyor” dedi. MYK meslek standartlarına ilişkin teknik çalışmaların ve meslek standartlarının görevlendirilen kurum ve kuruluşlar tarafından hazırlandığını belirten Silahşör, MYK’nın temel amacının AB ile uyumlu Ulusal Mesleki Yeterlilik Sistemi’ni kurmak ve bunu işletmek olduğunu ifade etti.

Sertifikasını alan dünyaya açılıyor

MYK’nın Mesleki Yeterlilik Sistemi’ndeki rolüne değinen Silahşör, meslek standardı hazırlama, sınav ve belgelendirme ve akredite hizmetlerinin MYK tarafından değil, MYK’nın yetkilendirdiği kurum kuruluşlarca yapıldığına dikkat çekti. Silahşör, “Ulusal Mesleki Yeterlilik Sistemi’nin esaslarını belirlemek ve Ulusal Meslek Standartları’nın hazırlanması ile görevlendirilen MYK, aynı zamanda mesleki yeterlilik alanında sınav ve belgelendirme sistemini kurarak, meslek standartlarına göre eğitim verilmesi için MEB ve YÖK’le işbirliği yapıyor. Edinilmiş mesleki becerilerin belgelendirilmesini sağlayan MYK’nın bireylerin aldıkları yeterlilik belgelerinin başta AB olmak üzere uluslararası tanınırlığını sağlarken, Türkiye’de çalışacak yabancıların da mesleki yeterlilik belgelerini doğruluyor” şeklinde konuştu. Mesleki Yeterlilik Sistemi’nin sadece eği-

timler anlamına gelmediğini belirten Silahşör, bu sistemin önce meslek standartları, sonra bu standartlara uygun yetiştirme programlarını oluşturmayı kapsadığını dile getirdi.

Meslek standartlarının hazırlanmasında ve kurumların görevlendirilmesinde bir takım kriterlerin söz konusu olduğunu belirten Silahşör, söz konusu kuruluşun her şeyden önce sektörünü temsil edebilme yeteneğine sahip olması gerektiğini belirtiyor. Silahşör, “Aday kuruluşun meslek standardı geliştirmek için gereken mali ve fiziki altyapıya sahip olması da önemli bir konu. Buradan hareketle hazırlanacak standartların kapsamı ve yapılan işin hacmi ile doğru orantılı olarak meslek standardı geliştirme sürecini yönetmek için gereken personel sayısı yakalanmalı” diyor.

Meslek standartları nasıl hazırlanıyor?

Meslek Standartları Hazırlama Proje sürecini iki bölümde ele al-

mak gerekiyor. Birinci bölüm, yapısal araştırmaların, meslek analizlerinin, derecelendirme ve iş-lem analizlerinin yapılarak meslek tanıtımının yapıldığı ve meslek profilinin çıkarıldığı aşamalardan oluşuyor. İkinci bölüm ise; yapılan tüm çalışmaların Sektör Komiteleri ve MYK tarafından onaya hazırlandığı aşamalardan oluşuyor. En önemli bölüm, meslek standardı hazırlama modeline ait metodolojilerin uygulandığı ilk bölüm. Çünkü bu bölümde, tanımlı yapılacak meslekte bizzat çalışanlar, sektör kuruluşları, sosyal taraflar, uzmanlar, vb. aktörlerin rol aldığı katılımcılık ve işbirliği esasına dayalı, bilimsel çalışmalar yapılıyor. Bu çalışmalar, tamamen konu ile ilgili teknik bilgi gereksinimini gerektiren çalışmalar üzerine kuruluyor. Çünkü meslek standardının uluslararası normlarda, MYK'nın belirlediği standartlara uygun ve ulusal öl-

çekte hazırlanabilmesi için, konunun bilimsel yöntemler ve uygun teknikler kullanılarak gerçekleştirilmesi ve iş yükümlülükleri, alan uzmanları, konu içeriği uzmanları ve sosyal tarafların katılım ile yürütülerek daha sonra MYK'nın onayına sunulması gerekiyor. Birinci bölümde, bir taraftan standardı oluşturulacak meslekle ilgili yapısal araştırmalar devam ederken, diğer taraftan uzlaşmalı karar alma tekniklerinin uygulandığı toplantılarla, bilimsel veri toplama ve değerlendirme yöntemlerine ait sonuçlar tartışılıyor. Yapılan tüm çalışmaların dokümanite edilmesi gereken Meslek Standartları Hazırlama Metodolojisinin, MYK tarafından hazırlanan rehberde, iş analizlerine dayandırılması gerekiyor. Standart hazırlanma sürecinde ilgili sosyal tarafların katılımının sağlanması, standartların açık ve anlaşılır şekilde yazılması gerekiyor. ❖

16 SEKTÖRLE 493 MESLEK STANDARDI

5544 Sayılı Kanun ile kurulan Mesleki Yeterlilik Kurumu Avrupa Birliği ile uyumlu ulusal yeterlilik sistemini oluşturarak bunu işletmeyi kendine görev ediniyor. Bütün işlemlerinde özel hukuk hükümlerine tabi olan MYK, idari ve mali özerkliğe sahip, devlet, işçi, işveren ve meslek kuruluşları temsilcilerinin eşit katılımıyla yönetilen, ÇSGB'nin (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı) ilgili kuruluşu olarak karşımıza çıkıyor. Bugüne kadar 16 sektör ile 493 meslek standardının hazırlanmasını kapsayan 23 işbirliği anlaşması imzalayan MYK, protokoller kapsamında 41 standart için taslak geliştirme çalışmalarını içinde bulunuyor.

MYK,ulusal meslek standartlarının hazırlanmasında da başrol oynuyor. Mesleki yeterlilik alanında sınav ve belgelendirme sistemini kurarak bu sistemi işleten kurum, edinilmiş mesleki becerilerin belgelendirilmesini sağlıyor. Ancak meslek standardı hazırlama, sınav ve belgelendirme, akreditasyon hizmetleri, MYK tarafından değil,

MYK'nın yetkilendirdiği kurumlar tarafından yapılıyor. MYK, iş hayatında belirli standartların oluşturulması amacıyla Mesleki Yeterlilik Sistemi'ni gündeme getiren kurum olarak karşımıza çıkıyor. "Mesleki Yeterlilik Sistemi" ise önce meslek standartlarının oluşturulmasını, sonra bu standartlara uygun yetiştirme programlarının yapılmasını kapsıyor. Ama bu sistemi getirmek için de öncelikle mesleğe ait standartların neler olduğunun ortaya çıkarılması gerekiyor. Standardı hazırlamak üzere görev almak isteyen kurum kendi sektöründe ön araştırma yapıyor. Sektöründe standardın çıkartılması konusunda öncelikli mesleğin hangileri olduğunu belirliyor ve bunu MYK'ya sunuyor. Kurum bu öncelikleri sektörden aldığı bilgiler doğrultusunda raporlaştırıp MYK'ya sunuyor. Sektörlerinin öncelikle bu mesleklerde standart hazırlamaya ihtiyacı olduğunu söylüyor yani belirttiği mesleklerde standart hazırlayacağını taahhüt ediyor, MYK'da bunu onaylıyor.

